



Både  $O$  og  $B$  har rett! Avh. av om man tillater  
 skip i kartet (dvs. om  $g$  og  $h$  som definert  
 er kontinuertlige eller ikke.)

### 5.3: Ekstremalverdisetningen

1.) Brukk ekstremalverdiset. til å vise at funksjonene har  
 max- og min verdier på de angitte intervallene.

a)  $f(x) = \frac{e^{\sin x^2}}{x^2 + 1}$  på  $[-14, \sqrt{31}]$ :

$[-14, \sqrt{31}]$  er et lukket, begrenset intervall, og  $f$  er  
 en kontinuertlig funksjon (sammensetningen av kontinuert  
 funksjoner), så fra ekstremalverdisetningen har  $f$  max.  
 min punkter på  $[-14, \sqrt{31}]$ .

b)  $f(x) = \frac{\ln(\sin^2 x + e^x)}{x-1}$  på  $[1.0001, 3]$ :

$[1.0001, 3]$  er et lukket og begrenset intervall og  $f$   
 er kontinuertlig på dette intervallet ( $f$  er kun  
 diskont. i  $x=1$ , og  $1 \notin [1.0001, 3]$ ). Dermed gir  
 ekstremalverdisetningen at  $f$  har max og min verdi  
 på  $[1.0001, 3]$ .



$f(x) = \tan(x^2 + 1)$  på  $[0, \frac{1}{\sqrt{2}}]$ :

5.3.)  $[0, \frac{1}{\sqrt{2}}]$  er et lukket og begrenset intervall.

1) c)  $x^2 + 1$  for  $x = 0$  : 1

$x^2 + 1$  for  $x = \frac{1}{\sqrt{2}}$  :  $\frac{1}{2} + 1 = \frac{3}{2}$

Så at  $f$  er kont. på  $[0, \frac{1}{\sqrt{2}}]$  er det samme som at:

$g(y) = \tan(y)$ ,  $y \in [1, \frac{3}{2}]$  er kontinuert.

Men det er jo  $g$  ( $\tan y = \frac{\sin y}{\cos y}$  og  $\cos y$  er ulik 0 for alle  $y \in [1, \frac{3}{2}]$ ). Dermed gir ekstremalverdi-

setningen at  $f$  har max og minverdi i  $[0, \frac{1}{\sqrt{2}}]$ .

2) a) Vis at  $f(x) = \frac{1}{x}$  er kontinuert (der den er definert) fra Setning 5.1.5 og Def. 5.1.11:

$g(x) = 1$  og  $h(x) = x$  er kontinuerte overalt.

Fra setning 5.1.5 er da  $f(x) = \frac{g(x)}{h(x)}$  kontinuert (der Def 5.1.11 brukes siden  $f(x)$  ikke er def. der  $h(x) = 0$ ).

b) Vis at  $f(x)$  ikke er begrenset på  $[-1, 1]$ :

Når  $x \rightarrow 0^+$  vil  $\frac{1}{x} (= f(x)) \rightarrow \infty$ , så  $f$  er ikke begrenset på  $[-1, 1]$ .

Hvorfor strider ikke dette mot ekstremalverdisetningen?

Fordi ekstremalverdisetningen sier at funksjonen må være definert på et lukket, begrenset intervall, og  $f$  er ikke definert på hele  $[-1, 1]$  (ikke def. i 0), så ekstremalverdisetningen kan ikke brukes på dette tilfellet.